

Balaca qırmızı çiçək və Gilas qız

Layihənin məsləhətçisi: Xalq yazıçısı ELÇİN

Balaca qırmızı çiçək

Balaca Qırmızı Çiçəyin bir gün yaşı var idi. Bircə gün idi ki, Balaca Qırmızı Çiçəyin qönçəsi açmışdı. Qıpçırmızı xirdaca ləçəkləri lap nazik idi. Elə nazik idi ki, kəpənək qonsayıdı əzilərdi. Buna görə də kəpənəklər o Balaca Qırmızı Çiçəyin ləçəklərinə qonmurdu, kəpənəklər istəmirdi ki, o ləçəklər əzilsin, uçub gedib başqa gülələrə, başqa çiçəklərə qonurdu.

Kəpənəklər özləri də çox yüngül idi, qırmızı idi, göy idi, ağ idi, sarı idi. Adam o gözəl, o rəngbərəng kəpənəklərə baxdıqca baxmaq istəyirdi.

Buna görə də kəpənəklər başqa güllərə, başqa çiçəklərə qonub Balaca Qırmızı Çiçəyə baxırdı.

Balaca Qırmızı Çiçəyin yüngüllüyünü hiss edirdi, qıpqırmızı xırdaca ləçəklərinin zərifliyini gördü və kəpənəklər dünyada belə gözəl çiçək olduğu üçün sevinirdi.

Həmin gün elə bil ki, günəş də sevinirdi, şüaları bütün çəməni qızdırırırdı. Həmin gün çəməndəki güllərin, çiçəklərin rəngləri də sevinirdi, qırmızı göyə qarışmışdı, göy sarıya, sarı yaşıla, yaşıl məxməriyə qarışmışdı və elə bil ki, həmin gözəl yaz günündə çəməndəki bütün bu rənglər gülürdü.

Bülbüllər də çəmənin sevinən rənglərinə baxır və gözəl nəğmələr oxuyurdu. Bülbüllərin həmin yaz gündündəki nəğmələri dünyanın yaxşı işlərindən, gözəl hadisələrindən xəbər verirdi, anaların laylasından, uşaqların yuxusundan deyirdi.

Günəş də, güllər də, çiçəklər, kəpənəklər, bülbüllər də sevinirdi, təkcə... təkcə o Balaca Qırmızı Çiçək qəməgin idi.

Balaca Qırmızı Çiçəyin zərif ləçəkləri gülə bilmirdi, onlar da o qədər incə və zəif idilər ki, həmin isti, günəşli yaz günü hətta bir az üzüyürdülər də.

O qırmızı çiçeyin yanında Böyük Sarı Gül bitmişdi. Çəməndə bütün gülər, çiçəklər, otlar Böyük Sarı Gülə hörmət edirdi. Böyük Sarı Gül hə şeyi bilirdi, həşəydən xəbərdar idi. Çəməndə gülərin, çiçəklərin nə sualı olsaydı Böyük Sarı Gülə verərdi, çünki Böyük Sarı Gulin yaşı çox idi; Böyük Sarı Gulin qonçəsi artıq düz yeddi gün idi ki, açmışdı.

Böyük Sarı Gül Balaca Qırmızı Çiçəyə baxdı, qıpçırmızı inca laçaklırdəki qəmginliyi gördü və dedi:
— Bu cür gözəl gündür... Bütün çəmənimiz sevinc içindədi... Bəs sən nə üçün sevinmirsən? Nə üçün günəşin şüaları ilə qızınmırısan? Sən nə üçün qəmgınsən?

Balaca Qırmızı Çiçək zərif, incə ləçəklərini yüngülçə qaldırıb
Böyük Sarı Gülə baxdı və nazik, titrək səsi ilə dedi:
"Bax, o balaca qızın anası var... Bax, o balaca buzovun anası var...
Bax, o balaca bülbülün anası var... Bəs mənim niyə anam yoxdur?"

Anası balaca qızını qucağına alıb çəməndəki ciğirlə kəndə tərəf gedirdi.

İnək buzovu yanına salıb qarşı dağın döşündən keçirdi.

Bülbülün balaları çəmənə bitişik ağacliqda başlarını yuvalarından qaldırıb analarının səsinə səs verirdi.

Böyük Sarı Gül o balaca qızın anasına, o ana bülbülə, o inəyə baxdı, gülümsədi, sonra, elə bil, daha da mehribanlaşdı, Balaca Qırmızı Çiçəyə dedi:

— Sən hələ balacasan, ona görə də hələ çox şeyi bilmirsən... Sənin anan torpaqdır. Mənim də, bütün gülərin, çiçəklərin də, bax, o böyük ağacları görürsən, onların da anası torpaqdır.

Sonra Böyük Sarı Gül göz işlədikcə uzanan düzlərə, çəmənlərə baxdı və yenə də Balaca Qırmızı Çiçəyə dedi:

— Bax, görürsən, bizim anamız torpaq necə böyükdür, necə genişdir?

Balaca Qırmızı Çiçək də geniş çöllərə, düzlərə baxdı.

Əlbəttə, Balaca Qırmızı Çiçək sevinirdi ki, onun da anası var. Sevinirdi ki, onun anası belə böyükdür, belə güclüdür.

Amma... amma o sevincdə də
Balaca Qırmızı Çiçeyin özü kimi lap
yüngül, lap zərif bir qəmginlik var idi,
çünki Balaca Qırmızı Çiçək istəyirdi ki, onu da
anası qucaqlaya bilsin, xirdaca ləçəklərindən
öpsün...

Aysunun adı Aysu idi, amma güller, çiçeklər, yaşıl, yamyaşıl otlar öz aralarında Aysuya «Gilas qız» deyirdilər, öz aralarında piçıldayırdılar:

- Gilas qız gəldi...
- Gilas qızı bax...
- Oy, qızı bax...
- Oy, Gilas qızın bantı nə qəşəngdi!..

Əhvalat isə belə olmuşdu... Mən danışım, siz qulaq asın.

Aysugilin kənddəki evlərinin həyatində güllerin, çiçeklərin, yamyaşıl otların arasında böyük bir gilas ağacı var və həmin yay o gilas ağacı o qədər bar gətirmişdi ki, ağırlıqdan budaqlarının ucu sallanıb az qala torpağa dəyirdi. Amma gilaslar hələ yetişməmişdi.

Aysu hər gün səhər tezdən yerindən duran kimi evlərinin pəncərəsindən o gilas ağacına baxırdı ki, görsün, gilaslar yetişib qıpçırmızı qızarıb, yoxsa yox?

Aysu tələsirdi, gilasların yetişib qızarmağını gözləyirdi. Gilaslar isə tələsmirdi, çünki atalar deyib ki, tələsən tələyə düşər. Düzdü, bunu atalar deyib, amma Aysuya bunu Aysunun nənəsi demişdi. Tələsmək lazımdı, Aysu bunu bilirdi, amma Aysu çox tələsirdi, çox istəyirdi ki, o gilaslar tez yetişsin, tez qızarsın, qıpçırmızı olsun.

0724 - 204093

Nəhayət, günlərin bir
günündə səhər Aysu yenə də
yuxudan oyandı, pəncərədən o
gözel gilas ağacına baxdı.

Oy!.. Gilas ağacının üstün-
də qırmızı gilaslar var idi. Bir gila-
s... İki gilas... Üç gilas...

Aysu daha böyük qız idi,
daha iki yaşı tamam olmuşdu, üç
yaşına – üç e! – keçmişdi, ona qədər
saya bilirdi.

Bax, dörd qırmızı gilas... Beş qırmızı
gilas...

Aysu qaça-qaça həyatə çıxdı və qaça-qaça da
həyətdəki gülərin, çiçəklərin, yamyasıl otların
arasından keçib gilas ağacının yanına gəldi

Bir...iki...üç...dörd...
Dörd qırmızı gilas da, yox,
yox, ode, biri də var... beş qırmızı gilas
da ağacın lap aşağı sallanmış budaqlarında
idi və Aysu ayaqlarının ucuna qalxsayıdı, əli o
gilaslara çatardı.

Bax, bax, bu... bu bir qırmızı gilas!..

Aysu o tək gilası dərdi, tez də ağızına qoyub yedi.

O biri gilaslar qoşa saplaqlarda idi, ikisi bir, ikisi də bir.

Aysu yenə ayaqlarının ucuna qalxdı, əlini uzatdı,
başını uzatdı, axırı ki, o iki cüt gilası da ağacdan dərdi.

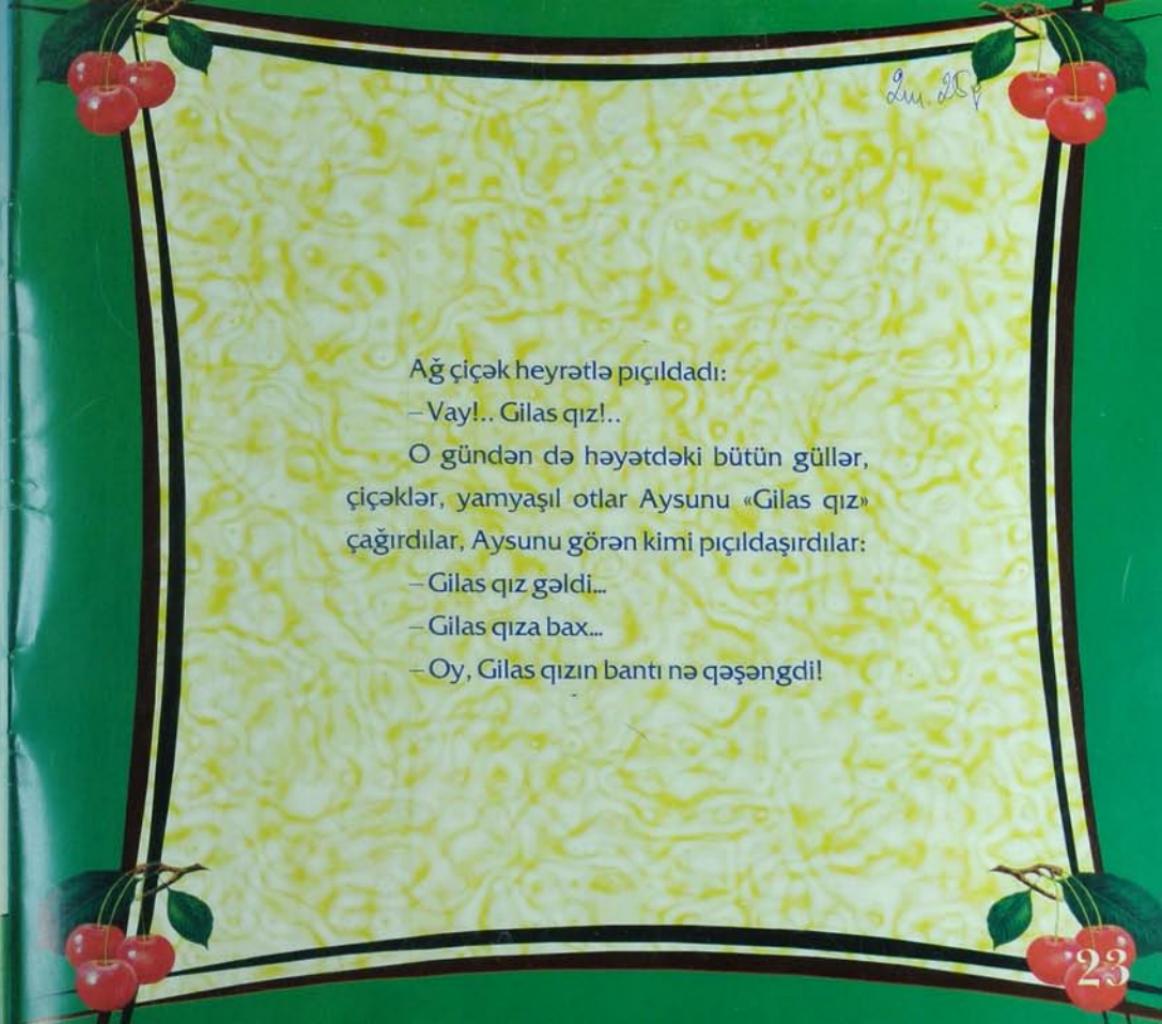
Bu gilaslar elə iri idi, qırmızı idi, günün altında elə par-
par parıldayırdı ki!..

Əlbəttə, Aysu o gilasları da yemək istəyirdi, çünkü
Aysu gilası çox xoşlayırdı, ona görə də o gilası da çox
yemək istəyirdi, amma o gilaslar elə gözəl idi!..

Aysu o dörd gilası yemədi, qoşa saplaqların birini
bir qulağından, o birini də o biri qulağının üstündən
keçirdi və o gözəl gilaslar iri, qırmızı sırgalar kimi
Aysunun qulaqlarından sallandı...

Həmin səhər çağı Aysugilin həyətindəki güllər,
çiçəklər, yamyasıl otlar da yuxudan təzəcə oyanmışdır
və gilas ağacından bir az kənardə bitmiş ağ çiçək də
ləçəklərini tamam açmışdı.

O çiçək əvvəlcə Günəşə baxdı, sonra gilas ağacına
baxdı, sonra da gilas ağacının yanında dayanmış
Aysuya baxdı. Baxdı və təəccübündən donub qaldı; axı
ağ çiçək bilirdi ki, gilas ancaq ağacda bitir, amma indi
bu qızın da xurmayı saçlarının altında hər iki qulağında
gilas bitmişdi.

Ağ çiçək heyrətlə piçıldadı:

— Vay!.. Gilas qız!..

O gündən də həyətdəki bütün gülər,
çiçəklər, yamyaşıl otlar Aysunu «Gilas qız»
cağırdılar, Aysunu görən kimi piçıldışdılar:

— Gilas qız gəldi...

— Gilas qız a bax...

— Oy, Gilas qızın banti nə qəşəngdi!

Az-264093

İdeya müəllifi: Qoşqar Qarayev
Layihənin rəhbəri: Qaraqoyunlu

Nəşriyyat direktoru: Nərgiz Cabbarlı
Nəşriyyat redaktoru: İlyas Tapdıq

Yazar: Elçin

Texniki qrupun rəhbəri: Denis Izuf

Rəssam: Anar Qasımov

Lalaçar Vəliyeva

Dizayner: Emin Əfəndiyev

Operator: Rəna Əzizova

Cəpa imzallanmış: 29.01.2010,
formatı: 70x100/8, fiziki ç.v. 4,25, təbaşirli kağız №1,
arial qarnituru, sıfırış IN№29, sayı 500

Kitab «Bəşik nəşriyyatı»nda nəşr hazırlanmış
(Tel.: (+99440)2181787, (+99450)4989555
E-mail: beshik@beshik.az; www.beshik.az)

va

“İDEAL-PRİNT” mətbəəsində ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tel.: (+99412)3426767

idealprintx@mail.ru

STANDARTLAŞDIRMA, METROLOGIYA
VƏ PATENT ÜZRƏ DÖVLƏT AGENTLİYİ

şəhədnamə № 2005 0563

iddia sanədi № 2005 0841,

üllüklük tarixi: 15.07.2005.

Bütün müstəsna hüquqlar

«Bəşik nəşriyyatı»na
məxsusdur.

© «Bəşik nəşriyyatı»

Əməkə nişanı: “MƏN VƏ MƏNİM DÜNYAM”

ISBN 978-9952-456-09-7

ISBN 978-9952-456-09-7

9 789952 456097

ISSN 2076-1155

